

Flora în Parcul Național Piatra Craiului

Bogăția în specii a Parcului Național Piatra Craiului este rezultatul condițiilor deosebit de variate pe care le oferă acesta dezvoltării lumii vegetale. Altitudinea care depășește 2200 m face ca aproape întreaga grupare a speciilor montane și alpine, caracteristice lanțului carpatic să găsească aici condiții optime de dezvoltare. Existența pădurilor, stâncăriilor, grohotișurilor, pajiștilor și a ochiurilor de mlaștină favorizează menținerea unei diversități botanice deosebite. Ciupercile, mușchii, lichenii și plantele cu flori găsesc aici un adevărat paradis. Pe teritoriul parcului au fost identificate un număr total de 1170 de specii și subspecii de plante. Cunoscând faptul că în flora României s-au înregistrat 3136 de specii spontane se poate afirma că Parcul Național Piatra Craiului găzduiește peste 30% din speciile de plante superioare care se întâlnesc pe teritoriul României. Un număr de 181 de specii sunt incluse în "Lista roșie a plantelor superioare din România" ca specii endemice, rare sau vulnerabile. De aici se poate observa importanța deosebită a Parcului Național Piatra Craiului pentru conservarea speciilor de floră, în special pentru conservarea endemitelor carpatice.

Perimetrul teritoriului orașului Zărnești se încadrează în următoarele etaje de vegetație:

- Depresionară;
- De pădure;
- Alpină.

Etajul depresionar

Luncile și văile au o vegetație formată din asociații a căror compoziție floristică este alcătuită din graminee perene de pajiști și diverse specii care necesită condiții bune de umezeală.

Etajul de pădure

Se împarte în subetajele:

- Gorunului (700 m altitudine);
- Fagului și gorunului (700 – 800 m);
- Fagului și rășinoasele (800 – 1700 m);
- Pădurilor de molid (1300 – 1800 m).

Pădurile ocupă poalele ambilor versanți ai crestei Pietrei Craiului, până către 1600 - 1700 m altitudine, dar mai curent în jurul limitei superioare de 1500 m, fiind alcătuite din molidișuri compacte (molidul) și din pinete sau jnepenișuri (jneapănul) care, în zona imediat inferioară (1200 -1400 m altitudine), fac loc bradului alb și unor pâlcuri izolate de tisă. Pădurile sunt în general grupate sub formă de coamă sub munții Piatra Craiului și sub formă de bazin, în regiunea izvoarelor Bârselor. În rest, în depresiunea Zărnești-Tohan, sunt grupe izolate de păduri. Procentul de împădurire pe ocol-suprafață păduroasă raportată la suprafața teritoriului este de 50%.

Speciile de arboret ce populează pădurile Ocolului Silvic Zărnești în ordinea volumului ocupat, sunt următoarele:

- Molidul, este specia de bază, ocupând 51% din păduri;
- Bradul, ocupă circa 12% din păduri. Este o specie ce vegetează în amestec cu molidul și fagul;
- Fagul, ocupă circa 32% din suprafețele pădurilor.

Alte specii întâlnite sunt: paltinul, ulmul, teiul, gorunul, alunul, călinul și socul. Albia Bârselor și a afluenților este populată de plop și salcie.

Dintre arbuștii fructiferi, cu farmecul luncilor, plini de fructe, amintim: zmeurul și murul, păducelul și măceșul. Nu putem omite farmecul tăieturilor din pădurile Zărneștiului, cu fragii sau luminișurile alpine cu tufărișul de afiniș.

În parcelele de tăieturi de păduri, mai ales de fag, mai apar specii de senecio (fuxi, jacobeea), epilobium angustifolium; slăbănogul (impatiens nolitangere), specii de luzula și prunela, ceapa ciorii, măselărița (blossciamul niger); laor, mușetel.

Etajul alpin (între 800 – 1800 m altitudine)

În Piatra Craiului, datorită configurației orografice (creastă ascuțită, mărginită de abrupturi stâncoase), vegetația prezintă numeroase elemente caracteristice ce cresc pe brânele, padinile și stâncăriile masivului. Se remarcă în primul rând flora din etajul alpin al Pietrei Craiului. Specificul acesteia este dat de endemismele carpatice și de plantele calcicole care sunt foarte răspândite, de asemenea, în munții din zona Brașovului (Postăvarul, Piatra Mare) și în Bucegi. Între acestea se pot aminti: Thesium Kernerianum, Geranium coeruleum etc. Cele mai remarcabile sunt însă elementele endemice specifice Pietrei Craiului, care nu se mai găsesc în alte regiuni ca: Dianthus callizonus (garofița Pietrei Craiului), ce reprezintă unul dintre cele mai interesante endemisme ale Carpaților noștri și Isatis transsilvanica (drobușor). La acestea se adaugă numeroase specii răspândite în general în masivele calcaroase sau care vegetează pe substrat calcaros: Scolopendrium vulgare (limba vecinei), Cystopteris montana, Cystopteris regia, Rumex scutatus, Silene alpina, Sedum atratum (iarba de șoaldină), Dryas octopetala (argințică), Geranium macrorrhizum (priboi), Helianthemum alpestre (iarba osului), Daphne cneorum (tămâiță), Gentiana lutea (ghințura galbenă), Eritrichium nanum (ochiul șarpelui), Leontopodium alpinum (floarea de colț) etc.

Garofița Pietrei Craiului

Papucul Doamnei

Bulbuci

O particularitate esențială a Pietrei Craiului, legată de poziția și direcția crestei sale stâncoase, este diferențierea condițiilor și factorilor geografici pe cei doi versanți ai săi. Aceasta este determinată în special de expoziția și înclinarea deosebită a pantelor și este pusă în evidență, între altele, prin repartiția și caracterele vegetației, precum și prin frecvența și întinderea diferită a asociațiilor vegetale în cuprinsul masivului.

Înălțimea apreciabilă și configurația orografică a masivului Piatra Craiului fac ca vegetația să fie distribuită conform zonalității geografice verticale, în două zone de vegetație, și anume: la poalele masivului o zona împădurită (zona forestiera), iar pe creastă o zona lipsită de păduri (zona alpina). Aceste zone se împart în 44 etaje la rândul lor în etaje de vegetație, caracterizate prin prezența anumitor specii de plante sau asociații vegetale.

Brânele, fețele mai însorite și locurile acoperite permanent cu zăpadă în timpul iernii sunt împodobite cu tufărișuri de smârdar, care adesea este asociat cu afin și merișor. Pâlcuri insulare de smârdar se întâlnesc și în pajiștile de pe brânele etajului alpin, tinzând la invadarea și la înlocuirea trepată a pajiștei ierboase.

Pajiștile subalpine, alcătuite dintr-o vegetație bogată și variată de ierburi, înveșmântă rariștile de la limita superioară a pădurii, ca și coastele și brânele suspendate pe pereții Pietrei Craiului.

Pe fundul vâlcetelor și hornurilor subalpine, datorită insolației mai reduse și umezelii accentuate, sunt răspândite așa-numitele „buruienșuri subalpine”.

Vegetația stâncilor. În fisurile de pe pereții înalți care domină valea Bârsei și valea Dâmboviței se întâlnesc pâlcuri sau exemplare izolate de specii saxicole și calcicole, care împodobesc decorul original al stâncăriilor de calcar. La limita inferioară a etajului subalpin, predomină de obicei, pâlcuri de argințică, iarba osului și floarea de colț, una din podoabele neprețuite ale florei alpine din Piatra Craiului.

Pe stâncile umede din hornurile cu zăpadă mai persistentă de pe versantul nordic (de exemplu sub Brăul Ciorânga Mare, la 1750m alt.) se întâlnesc: crini de stâncă, piciorul cocoșului, viorele etc.

Vegetația grohotișurilor. Grohotișurile au o floră variată în funcție de altitudine, expoziție, umiditate, dimensiunile fragmentelor și de gradul de fixare. Plantele pionier care se instalează printre grohotișuri în exemplare izolate sau în pâlcuri sunt: linarița și Rumex scutatus.

Etajul alpin, situat la altitudini de peste 1900m, ocupă partea înaltă a crestei, fiind caracterizat prin anumite asociații de pajiști și printr-o vegetație adaptată condițiilor climatice aspre de la mari altitudini. Acestea cuprind numeroase endemisme carpatice în general, precum și cele caracteristice munților calcaroși ai Brașovului.

Pe versanții foarte abrupti și stâncoși dinspre valea Bârsei și valea Dâmboviței, cu expoziție generală spre nord, nord-vest și vest, pajiștile se reduc la brânele întrerupte de jgheaburi și la unele „așezături” ale padinilor, unde cresc în condiții de insolație redusă, umiditate atmosferică relativ ridicată și de menținere îndelungată a stratului de zăpadă. În aceste locuri greu accesibile, pajiștile își păstrează compoziția lor floristică și naturală.

Pe versanții estici și sud-estici care au abrupturi stâncoase numai în partea superioară a masivului și o înclinare generală mai redusă, pajiștile ocupă suprafețe întinse, fiind însă pe alocuri degradate din cauza pășunatului. Pajiștile alpine de pe acești versanți ai masivului se deosebesc substanțial de cele de pe versantul nordic. Aici apar specii care lipsesc pe versantul opus sau care se găsesc numai pe fețele dinspre valea Dâmboviței, ca Gențiana lutea (ghințura galbenă), Centaurea Kotschyana, Knautia longifolia, Cerastium Lerchenfeldianum etc.

Vegetația crestei. Partea superioară a crestei stâncoase a Pietrei Craiului, cu vârfurile ei înalte din etajul alpin, are o vegetație adaptată unor condiții climatice aspre, caracterizate, așa cum s-a văzut, prin temperaturi scăzute, uscăciune, vânturi puternice și ca urmare prin lipsa învelișului de zăpadă în timpul iernii. Aici vegetația este reprezentată prin elemente alpine rezistente la îngheț și la acțiunea vântului, care se dispun discontinuu sub formă de pernțe sau rozete cu frunze alipite de sol. În porțiunea cea mai înaltă a masivului, și anume între vârfurile Piscul Baciului și Țimbalul Mare, se pot vedea o serie de elemente alpine proprii muchiilor expuse vânturilor puternice, ca de exemplu: pâlcuri de *Sesleria coerulans* (mălaiul cucului), *Carex sempervirens* (rogoz) și *Dryas octopetala* (argințică), etc.

